

Ten eerste wil Stichting Transgender Netwerk Nederland benadrukken dat zij een open maatschappelijk debat over de nieuwe wet geslachtsregistratie ('transgenderwet') van groot belang acht. Deze klacht richt zich dus niet op de vrijheid van meningsuiting van tegenstanders van dit nieuwe wetsvoorstel. Deze klacht richt zich tegen de initiatiefnemers van www.gendertwijfel.nl, de wijze waarop zij hun standpunten naar voren brengen in het publieke domein en de wijze waarop zij op verschillende plaatsen reclame maken voor hun denkbeelden.

1 Ontvankelijkheid

De klacht richt zich tegen de aanprijzing van denkbeelden door de adverteerder en is derhalve ontvankelijk op basis van artikel 1 van de Reclamecode. De klacht richt zich tegen de website www.gendertwijfel.nl die de denkbeelden vervat in het Manifest aanprijst en de posters die zijn opgehangen in de publieke ruimte (op 140 plekken volgens de initiatiefnemers) met de volgende inhoud:



2 Klacht tegen de posters

De posters wekken ten onrechte de indruk dat de wet geslachtsregistratie ('transgenderwet') direct gevolgen zal hebben voor alle burgers, dat de wet hun het recht zal ontnemen om zelf hun identiteit te bepalen en dat de wet hun een genderidentiteit zal opleggen. Iemand met de lichamelijke kenmerken van een man/vrouw zal, zo wordt er suggereert, gedwongen worden de kenmerken van de andere sekse en/of gender aan te nemen of zal een genderidentiteit opgelegd krijgen.

2.1 Strijdigheid met artikel 7 van de Reclamecode

Dit is misleidend en oneerlijk aangezien de wet geslachtsregistratie het recht van iedere burger om zelf te bepalen wat zijn of haar genderidentiteit is, vastlegt. Er is geen sprake van het opleggen van een genderidentiteit en/of het inperken van de vrijheid van genderexpressie. De wet is bedoeld juist om het tegenovergestelde te verankeren in wetgeving.

2.2 Strijdigheid met artikel 6 van de Reclamecode

De reclameposters appelleren aan gevoelens van angst dat anderen en of de staat inbreuk gaat maken op het recht van zelfbeschikking van burgers over hun genderidentiteit/-expressie en is daarom in strijd met artikel 6 van de Reclamecode.

2.3 Strijdigheid met artikel 3 van de Reclamecode

De posters wekken de indruk dat het nieuwe wetsvoorstel en de rechten van transgender mensen die door het wetsvoorstel in wetgeving worden verankerd een bedreiging vormen voor de belangen, veiligheid, waardigheid en mensenrechten van bepaalde groepen burgers (cismannen en cisvrouwen). Hierdoor worden transgender personen en hun belangen op negatieve wijze weggezet als een groep die andere burgers willen beperken in hun vrijheid van genderidentiteit en genderexpressie. Het gevolg hiervan is het creëren van een "wij en hun" tegenstelling, waarbij de suggestie wordt gewekt dat transgender mensen en hun wens op erkenning en acceptatie van hun genderidentiteit en -expressie én

uitgesloten én bestreden dienen te worden. Een dergelijk strekking is in strijd met de bepalingen van de Algemene Wet Gelijke Behandeling en derhalve strijdig met artikel 3 van de Reclamecode.

2.4 **Strijdigheid met artikel 4 van de Reclamecode**

De uitsluiting van transgender mensen en het presenteren van de verankering van hun fundamentele rechten op zelfbeschikking in de wet ten opzichte van hun genderidentiteit en -expressie, zoals aangegeven in 2.3 hierboven, is nodeloos kwetsend jegens deze groep mensen en daarom in strijd met artikel 4 van de Reclamecode.

2.5 **Strijdigheid met artikel 5 van de Reclamecode**

Nergens op de poster, noch op de website waar de posters naar verwijst en reclame voor maken, staan de naam of contactgegevens van de persoon of organisatie die de posters heeft gepubliceerd. Er zijn wel ondertekenaars van een manifest, maar nergens wordt bekend wie er achter gendertwijfel.nl zit. Er wordt dus geen open debat gevoerd of gestimuleerd. Als reclame de manier wordt om uiting te geven door niet-transparante maatschappelijk groeperingen die niet aanspreekbaar zijn op hun opvattingen en zich keren tegen andere groepen via het middel van reclame wordt het vertrouwen in reclame geschaad, hetgeen in strijd is met artikel 5 van de Reclamecode.

3 **Klacht tegen de website www.gendertwijfel.nl**

De onderdelen van 2 hierboven zijn eveneens van toepassing op de website, met de volgende aanvullingen.

3.1 **Strijdigheid met artikelen 4 en 6 van de Reclamecode**

Op de website wordt gesteld “Binnenkort behandelt de Tweede Kamer de nieuwe Transgenderwet, die het heel makkelijk maakt, ook voor jongeren en kinderen, om de wettelijke registratie van hun geslacht te veranderen. Wij maken ons hier zorgen over omdat er slecht doordacht beleid op kwetsbare groepen wordt losgelaten.”

De website suggereert dat het louter registreren van een ander geslacht dan dat dat bij de geboorte is toegewezen en opgelegd nadelige effecten zal hebben op kwetsbare mensen. Dat terwijl onderzoek uitwijst dat de juiste documenten hebben en iemand in de transitie steunen, van groot positief belang is voor het welzijn van het individu. Verder is niet in te zien hoe het recht op het wijzigen van de geslachtsregistratie kwetsbare groepen schade zal toebrengen. De angst wordt alleen gewekt dat het toekennen van dit recht aan jongeren, kinderen en andere ‘kwetsbare groepen’ neerkomt op een geweldsdaad gepleegd door degenen die de Transgenderwet steunen. Echter het tegenovergestelde is het geval: kwetsbare groepen die kwetsbaar zijn juist doordat hun genderidentiteit niet wordt erkend kunnen zich juist gesterkt voelen door officiële erkenning van hun identiteit en de acceptatie die daarvan uitgaat.

De website geeft niet gebalanceerd standpunten weer en nodigt niet uit tot een open debat. Integendeel de auteurs van de website zijn anoniem en men kan niet reageren op de uitspraken die daar worden gedaan. De uitingen zijn nodeloos kwetsend voor kinderen, jongeren en kwetsbare groepen die juist erkenning voor hun belangen en recht krijgen door de nieuwe wet wijziging geslacht vermelding (‘de transgenderwet’). De website geeft de schijn van hun in bescherming te nemen, maar tegelijkertijd sluit en kwetst juist deze groep ter bevordering van doelen die niet op een open en eerlijk wijze worden genoemd.

3.2 **Strijdigheid met artikel 1 van de Reclamecode**

De website, als reclame-uiting voor de denkbeelden vervat in het Manifest, is inhoudelijk misleidend in verschillend opzichten:

3.2.1 **Geen maatschappelijk debat**

De indruk wordt gewekt dat de wet, waarvan wordt gesteld dat ze verstrekkende gevolgen gaat hebben, bijna in het geheim zal worden goedgekeurd zonder een diepgaand publiek debat. Het tegengestelde is waar. Er is juist veel publiek debat geweest en er bestaat al een wet om

geslachtsregistratie te regelen sinds de jaren tachtig, die enkele jaren geleden is geamendeerd na uitvoerige discussie. In vele krantenartikelen, beleidsdocumenten, wetsbepalingen en de discussie daaromheen, boeken, berichten op sociale media enz. zijn diverse standpunten geuit en ter discussie gesteld. De suggestie dat er een samenzwering plaatsvindt wordt tevens gewekt door uitspraken zoals “..een debat erover komt nauwelijks op gang. Alsof het niet op gang mag komen.”

3.2.2 Misleidende informatie over geslachtsregistratie

De website stelt dat “De wet voorziet in versoepeling van de voorwaarden waaronder een geslachtsverandering op de geboorteakte kan worden vastgelegd. De wijzigingen zouden het belang van de emancipatie van transgenderpersonen dienen, omdat sommige wettelijke voorwaarden voor de registratie van geslachtsverandering ‘lastig’ zouden zijn en een inbreuk op het zelfbeschikkingsrecht zouden vormen.” Dit is onder andere misleidend omdat geen onderscheid wordt gemaakt tussen (1) fysieke geslachtsverandering door medische ingrijpen en (2) het registreren van een genderidentiteit anders dan die die bij geboorte werd toegewezen.

3.2.3 Misleidende informatie over de gevolgen van de Transgenderwet

De website stelt het volgende: “Vrouwen brengen zeer praktische bezwaren tegen de wet in. Als iedere man kan claimen dat hij vrouw is, kunnen vrouwen geen nee zeggen tegen een man in vrouwentoiletten, kleedruimtes, praatgroepen, sportwedstrijden voor vrouwen of vrouwengevangenissen. Hun privacy en veiligheid komen daarmee in het geding.” Deze uitspraak is bezwaarlijk om de volgende redenen:

- (a) Wat voor vrouwen geldt, geldt eveneens voor mannen.
- (b) De suggestie wordt gewekt dat een kleine kans dat een persoon zich bedrieglijk zal gedragen tot een algemeen of vaak voorkomend maatschappelijk fenomeen leiden en dat veiligheid van vrouwen ernstig wordt bedreigd in de gecontroleerde omgeving van toiletten e.d. terwijl bedreiging voor zover het voorkomt eerder en vaker voorkomt daarbuiten. Geslachtsregistratie is immers geen voorwaarde voor gebruik van een bepaalde ruimte. Men hoeft zich niet te legitimeren bij toetreding tot een toilet.
- (c) De bewering dat gender en biologisch geslachtskenmerken binair zijn is discriminerend tegen mensen die dat niet zo ervaren of die om psychologische of fysieke redenen niet conformeren aan binaire normen. Intersekse mensen zouden hier in het bijzonder door gekwetst kunnen voelen.

De misleidende bewering wordt op de website gedaan dat omdat veel jongeren “...kampen met andere problematiek, zoals een ingewikkelde thuissituatie, autisme of een trauma” dit de noodzaak wegneemt om ze ook te ondersteunen in verband met genderdysforie en dat genderdysforie een uitingsvorm is van een ‘andere problematiek’. Hierdoor wordt de genderidentiteit van de persoon die genderdysforie ervaart niet geaccepteerd, maar wordt gesteld dat deze ‘genezen’ kan worden door een onderliggende problematiek te behandelen. Dit is in feite impliciet een aanbeveling voor een medische behandeling door de auteurs van de website, die zichzelf niet verder bekend maken en hun deskundigheid om adviezen te geven op dit terrein niet laten beoordelen.

De uitspraak “Deskundigen waarschuwen ervoor om jongeren zonder diagnose in ‘sociale transitie’ te laten gaan, daar dit kan werken als een selffulfilling prophecy” komt neer op een oproep om jongeren actief tegen te werken als ze uiting geven aan een genderidentiteit die niet overeenkomt met die die de omgeving van ze verwacht. GGD GHOR Nederland geeft aan bij soortgelijke uitingen (een flyer met soortgelijke adviezen) dat ‘deze inhoud niet overeenkomt met medische, psychologische en wetenschappelijke standpunten en niet bij de inclusieve aanpak past. Zij geven aan dat het aanbieden van dit soort informatie schadelijk kan zijn aangezien gevoelens van jongeren hiermee niet serieus worden genomen en er foutieve informatie wordt verstrekt.’¹

¹ Zie:

- (d) Met de uitspraak “Over de nieuwe transgenderwet en de geest waaruit die voortvloeit, bestaan ook grote zorgen bij mensen die de democratische rechtstaat ter harte gaat. In de eerste plaats omdat kritiek op de voorstellen bij voorbaat niet welkom is, en degenen die die kritiek uiten ‘homofob’ of ‘transfob’ heten te zijn en daarom niet meer mogen meepraten. De genderideologie vormt zo een serieuze bedreiging voor de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van meningsuiting.” De auteurs wekken hierbij de angst dat mensen die de Transgenderwet steunen per definitie zich keren tegen de democratische rechtsorde, terwijl de auteurs anoniem blijven en geenszins het publiek debat aangaan of stimuleren. De veralgemeniserende strekking van uitspraken zoals “Ouders, vaders en moeders, hebben ook grote moeite met deze nieuwe wet omdat de relatie tussen ouder en kind erin verandert” is ook misleidend omdat er veel ouders zijn die dat niet vinden en die niet aan het woord komen (of misschien mogen komen) op de website.
- (e) De stelling “We lopen tegelijk het gevaar dat we mensen die lijden rond hun geslacht en gender ervaren, niet op een zorgvuldige en goede manier helpen” is misleidend omdat de strekking van de website is om geen hulp of begeleiding te bieden en om het recht van mensen om zelf over hun genderidentiteit en lichaam te beschikken in te perken.

Op basis van het bovenstaande zijn wij van mening dat deze posters en de website www.gendertwijfel.nl in strijd zijn met de reclamecode. Wij verzoeken u een uitspraak te doen over de posters en website zodat reclamebedrijven en webhostingbedrijven die deze ondersteunen een basis hebben om deze reclame-uitingen te beoordelen.

In deze klacht gaan wij niet verder in op verdere onjuistheden van het Manifest waarin de denkbeelden zijn vervat die worden aangeprezen op de website en posters. Wij behouden ons het recht voor om alsnog hiertegen bezwaar in te dienen in een later stadium.